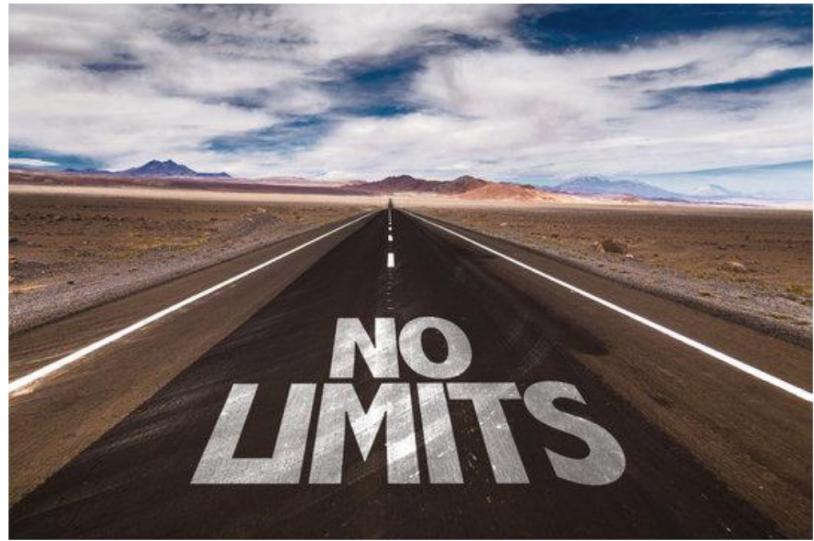

Встановлення лімітів

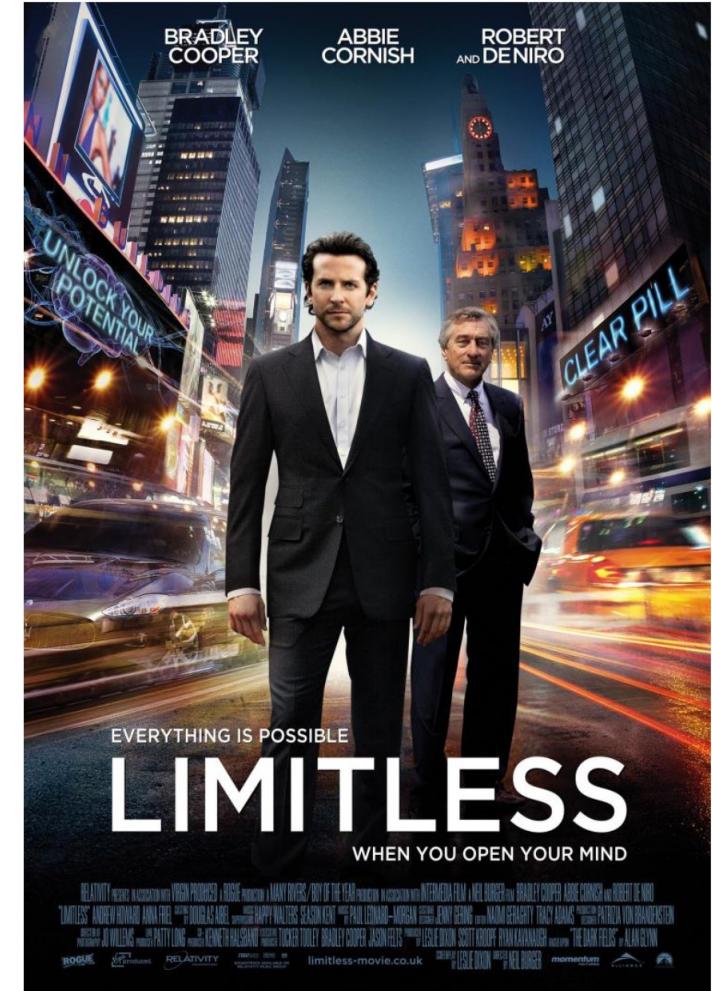

Ігор Прудєв

²Ліміти в реальному світі

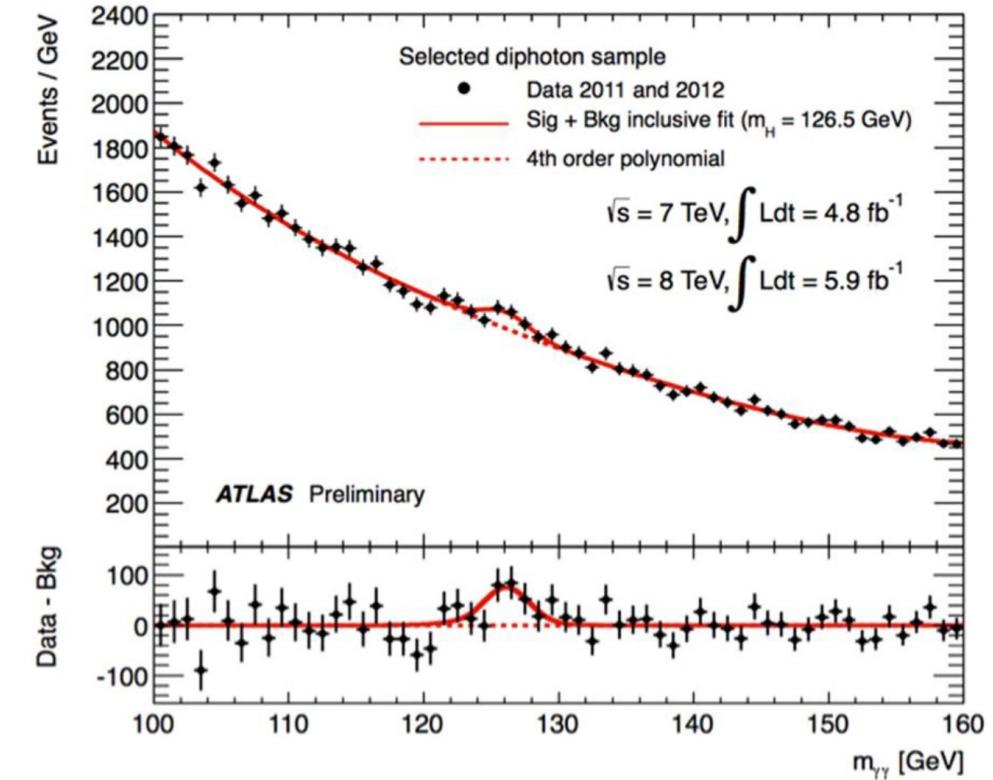
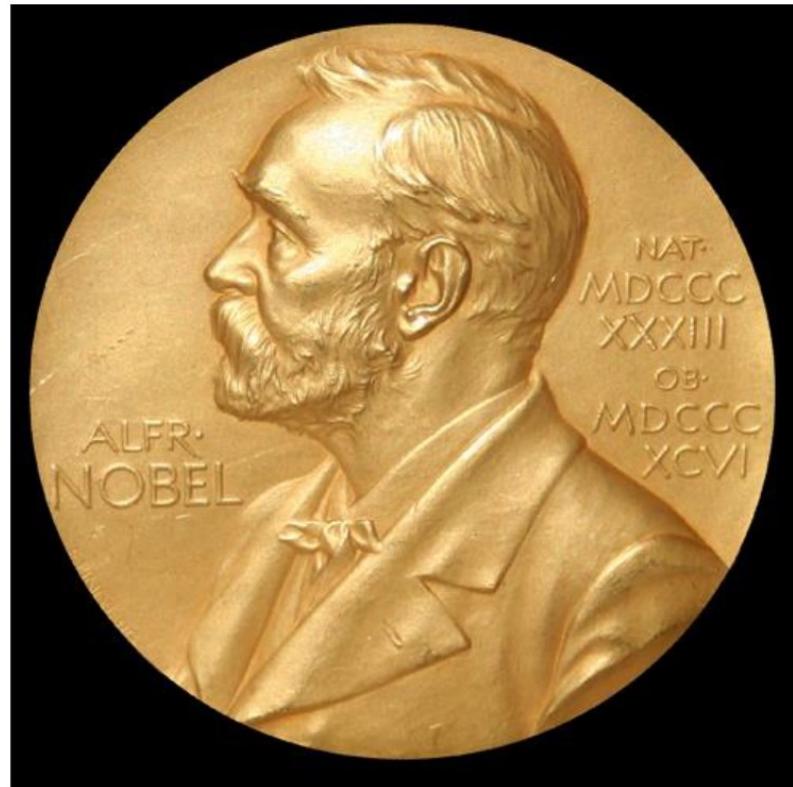

Пошук "limits"
в інтернеті

Ліміти в світі ФВЕ

- Вони на іншій стороні медалі, дуже рідко призводять до **відкриття**.

Ліміти в світі ФВЕ

- Вони на іншій стороні медалі, дуже рідко призводять до відкриття.
- Ми робимо пошук, але нічого не знаходимо. Ми не можемо поїхати в Стокгольм, але можемо хоча б зробити публікацію в **PRL!**

PHYSICAL REVIEW LETTERS

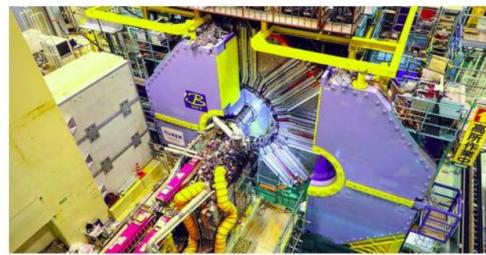
Highlights Recent Accepted Collections Authors Referees Search Press About Editorial Team

Featured in Physics Editors' Suggestion Open Access

Search for an Invisibly Decaying Z' Boson at Belle II in $e^+e^- \rightarrow \mu^+\mu^- (e^\pm\mu^\mp)$ Plus Missing Energy Final States

I. Adachi *et al.* (Belle II Collaboration)
Phys. Rev. Lett. **124**, 141801 – Published 6 April 2020

Physics SYNOPSIS

Closing in on the Z' Boson

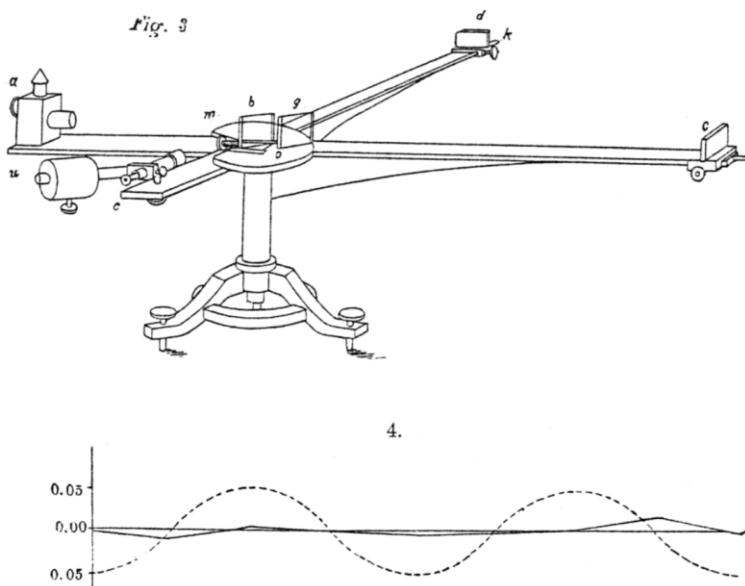
Published 6 April 2020

The Belle II experiment finds no Z' boson in its first results, but it does constrain how strongly the particle might interact with standard model particles.

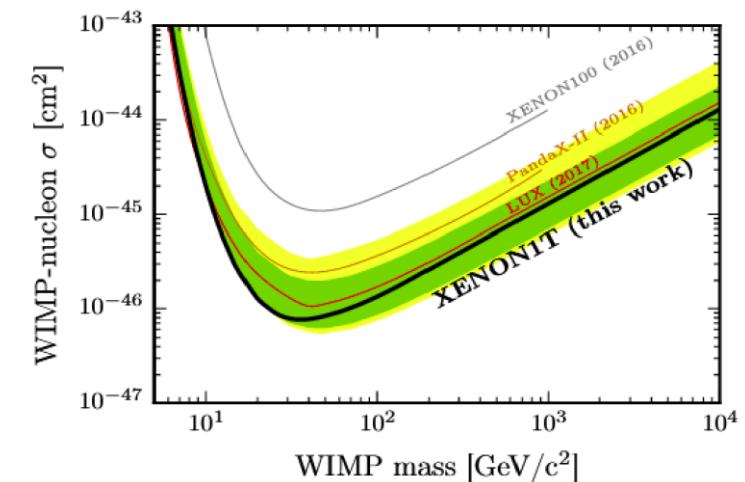
5 Ліміти

- Історія фізики сповнена нульових результатів, які, як виявилося:
    - свідчать про нові напрямки (**Michelson-Morley**),
    - зупиняють неправильні теорії (суперсиметрія? ☺),
    - формують шлях до нових пошуків (LEP проти LHC, **легка темна матерія**, ...)
- Ліміти важливі.

Michelson-Morley

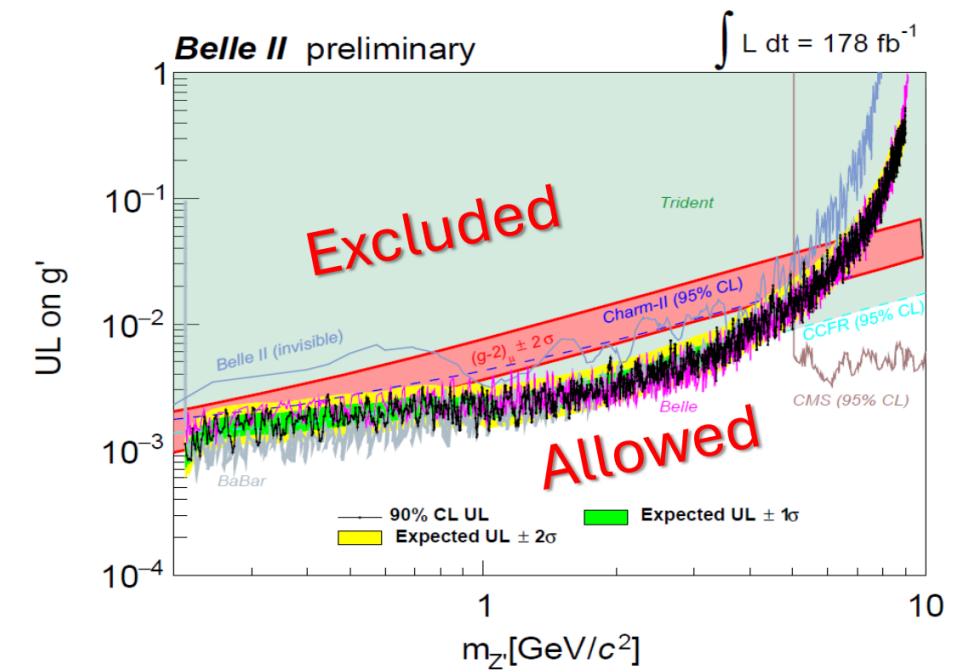
Xenon – DM search

Ліміти

- Давайте повністю обмежимося тут нашим випадком: фізикою темного сектора (нові частинки BSM) або розпадами τ LFV/BNV.
- Ми шукаємо позитивний сигнал на фоні, який може (і часто є) або не може бути близьким до нуля.

→ Ліміти завжди верхні ліміти

Ми хочемо заявити про найбільше можливе значення сигналу для певної цільової імовірності.

Встановлення лімітів

- Це вступна лекція до встановлення лімітів
- Не вичерпна
  - Важливі методи не розглядаються (Feldman-Cousins, PCL, ...)
  - Інші лише намальовані (Bayesian priors, ...)
- Головна мета – дати вам відправну точку
  - Для подальшого поглиблення та дослідження теми, якщо це необхідно
  - Щоб відповідально поводитися з багатьма доступними інструментами, а не як з чорною скринькою

Інтерпретація/визначення імовірності

Frequentist

Відносна частота

$P(A)$ – частка разів, коли A відбувається при нескінченній кількості вимірювань.

Досить інтуїтивна

Добре підходить для повторюваних експериментів (наприклад, зіткнення на колайдерах)

Проблематично для унікальних явищ (наприклад, Великого вибуху)

Bayesian

Суб'єктивна імовірність

$P(A)$ – рівень довіри, що A – правда. Ймовірність пов'язана з гіпотезою про міру ступеня віри.

Теж досить інтуїтивна (але не з поясненням зверху :\ )

Включає інтерпретацію відносної частоти (розглядаючи як гіпотезу твердження про те, що експеримент дасть певний результат певну частку разів)

Інтерпретація/визначення імовірності

Frequentist

Bayesian

Win probabilities

78%

22%

Більше про фреквентистско-байєссівську дуальність

Frequentist, aka ‘classic’

- Ймовірність того, що експеримент дасть певний результат
- Frequentist підхід працює з $P(\text{data}|\text{theory})$: ймовірність спостерігати за даними з припущенням, що теорія правдива.
- Імовірність спостережень цитується як функція параметри теорії. Це НЕ ймовірність теорії.

Думайте про ймовірність спостерігати бозон Хігgsа, якщо він існує і якщо він має властивості SM.

R.Fisher

J.Neyman

E.Pearson

Більше про фреквентистско-байєсівську дуальність

Bayesian

- Bayes підхід теж починається з $P(\text{data}|\text{theory})$, але потім використовує теорему Баєса: $P(\text{theory}|\text{data}) \propto P(\text{data}|\text{theory})P(\text{theory})$
- Posterior імовірність що теорія коректна після того, як ви подивились на дату: міра довіри теорії. Думайте про імовірність того, що SM бозон Хігgsа це правда, після того, як ви побачили пік.
- Сила теореми Баєса в тому, що вона пов'язує цікаву величину та імовірність, що гіпотеза правдива при відомих даних з більш доступною величиною: імовірністю що ми б побачили дані, якщо гіпотеза була правдива.
- Ціна, яку треба заплатити: введення $P(\text{theory})$: prior імовірність, що теорія правдива. Без однозначних рецептів для введення.

Bayes' theorem relates $P(A|B)$ and $P(B|A)$

$$P(A|B) = \frac{P(B|A)P(A)}{P(B)}$$

Rev. Bayes

P.S. Laplace

Незважаючи на те, що Байєсу (посмертно) приписали цю теорему, загальновизнано, що Лаплас заново її відкрив і використав «серйозно» (celestial mechanics).

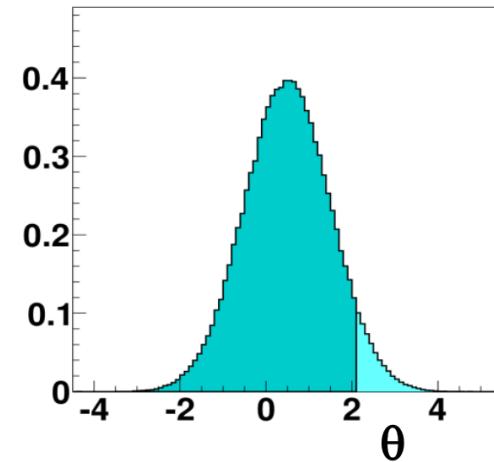
Назад до лімітів

- Відкидання гіпотези про присутність сигналу має (набагато) м'якіші вимоги, ніж заява про йї відкриття
- Типовими значеннями є 5-10% для виключення (α) і $\sim 10^{-7}$ для відкриття (p-value).

Ліміти – це однобічні інтервали

Confidence level → frequentist
 ↗
 Credibility level → Bayesian

Типова заява: $s < s_{up}$ @ 90(95)% CL

Межі – це вимірювання, але не вимірювання високої точності:

- Ви можете орієнтовно думати з точністю ~15% на s_{up}
- Часто використовується для апроксимацій

Дуальність на ділі

дані

параметри моделі

- $L(x|\theta) = P(data|theory)$ – Правдоподібність (Likelyhood)

Байєсовці бачать правдоподібність як єдиний спосіб, яким експериментальні дані впливають на модель, забезпечуючи прямий зв'язок між прайором і постеріором. Дані – це завжди спостережувані дані, якими вони є, якими б вони не були.

Навпаки, більшість фреквентистських конструкцій вимагають не лише правдоподібність для фактичних даних, але й для всіх можливих даних, які б могли спостерігатися.

Баєсовські ліміти кажуть про імовірність моделі. Імовірність / міра віри що істинне значення параметра за межами зафіксованого інтервалу, поставленого за допомогою s_{up} .

Фреквентистські ліміти кажуть про імовірність повторених експериментів, припускаючи модель. Confidence interval, встановлений з s_{up} - рандомна величина і відрізняється від експерименту до експерименту.

Nuisance параметри

- Параметри, які входять до нашої моделі, але ми не хочемо їх вимірювати.
- Ми відрізняємо цікаві параметри (**parameters of interest**) (POI) від нецікавих параметрів (**nuisance parameters**).

Приклад: ми шукаємо сигнал (як правило, пік розподілу маси) на фоні. Оцінка фону - необхідний етап пошуку сигналу, який часто надає корисну інформацію (точність MC, ...), але він нас не хвилює сам по собі. Фон є нецікавим параметром.

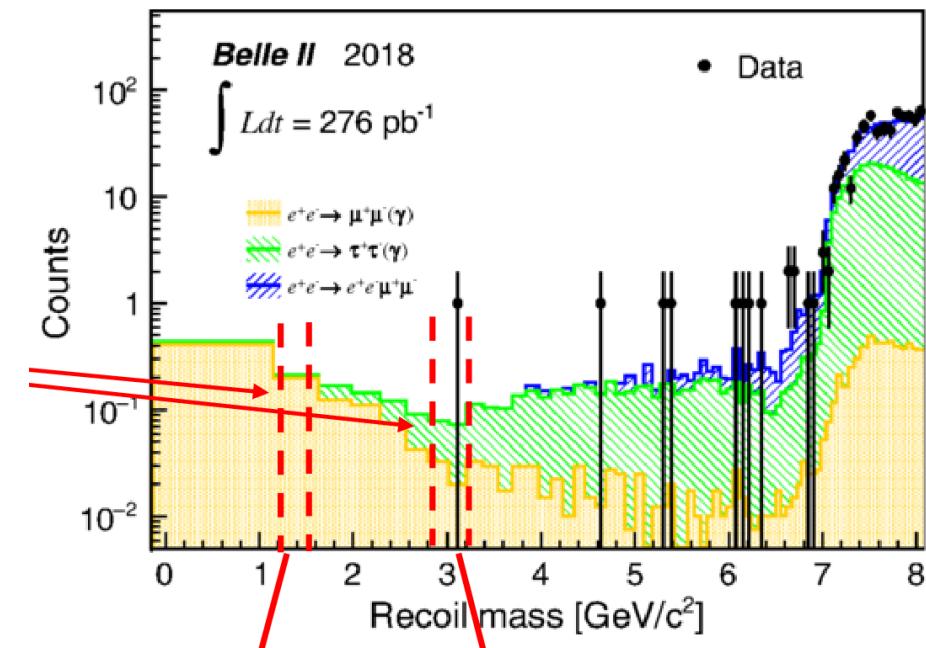
Список, звичайно, набагато довший: роздільна здатність детектора, моделювання форми, систематичні похибки, ...

- То що з цим робити?

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting

- Ми шукаємо сигнал на фоні
- Це часто лічильний експеримент з невеликою кількістю подій.
- Немає чіткого розділення між сигналом та фоном
→ ми вимірюємо **сумарну кількість подій**
- Сигнал, фон і сигнал+фон мають Пуасонівський розподіл з очікуваними значеннями s , b та $s + b$.
- Ми бачимо N_{obs} подій.
- На зараз припустимо, що відомо без похибки.
- Якщо N_{obs} приблизно збігається з b , наша мета знайти верхній ліміт s_{up} на s з 95% CL

$$\begin{aligned}N_{obs} &= 0 \\b &\approx 0.2\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}N_{obs} &= 1 \\b &\approx 0.1\end{aligned}$$

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: **frequentist**

$$s + b \text{ гіпотеза} \longrightarrow P(n/s + b) = \frac{(s + b)^n e^{-(s+b)}}{n!}$$

Знайти значення s_{up} таке, що імовірність побачити N_{obs} подій чи менше = α

→ Inversion of the p-value test for the $s + b$ hypothesis

$$\alpha = P(n \leq N_{obs}) = \sum_{n=0}^{N_{obs}} \frac{(s_{up} + b)^n e^{-(s_{up}+b)}}{n!} \quad \alpha = 1-CL=0.05$$

Аналітичний чи чисельний розв'язок для s_{up}

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: frequentist

- Напів- аналітичний розв'язок доступний

$$s_{up} = \frac{1}{2} F_{\chi^2}^{-1}(1 - \alpha; 2(N_{obs} + 1)) - b$$

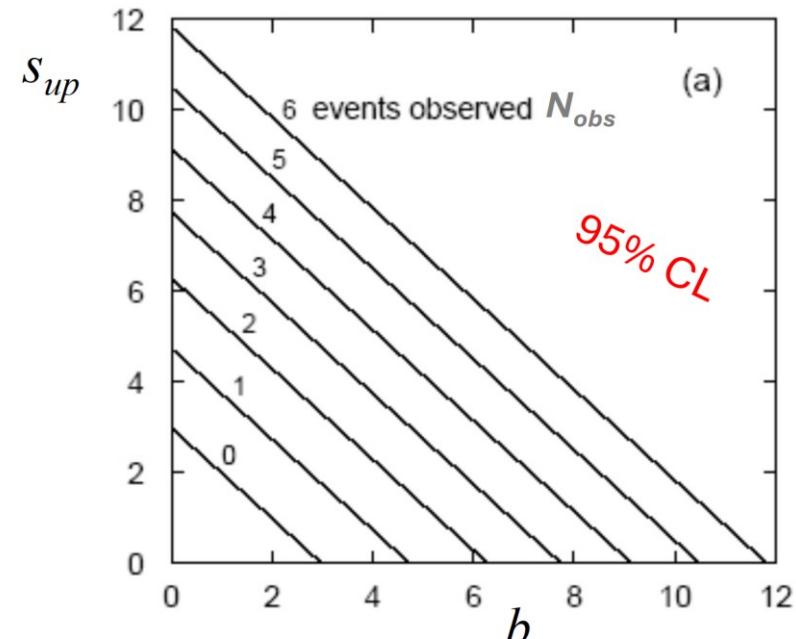
Quantile of χ^2 distribution

Окремий сценарій, $b = 0, N_{obs} = 0$

$$\alpha = P(n \leq N_{obs}) = e^{-s_{up}}$$

$$s_{up} = -\ln \alpha \approx 3$$

В більш загальному випадку,
для $b \neq 0, N_{obs} \neq 0$

Встановлення лімітів на практиці: приклад

- s, s_{up} – це (очікувана) кількість сигнальних подій
- Рівняння $N = \epsilon \sigma L_{int}$ поєднує кількість подій з перерізом σ , ефективністю ϵ та інтегрованою світимістю L_{int} .

$$\sigma_{up} = \frac{s_{up}}{\epsilon \times L_{int}}$$

← Відкидаючи менші ефекти
(кореляції, систематика, ...)

- Це верхня межа поперечного перерізу, яка, у свою чергу, визначає межу на зчеплення(?) coupling): зазвичай $\sigma \propto g^2$

Зазвичай вводиться $\mu = \sigma / \sigma_{ref}$ (strength factor) і використовується для встановлення лімітів, коли є σ_{ref} для порівняння з вимірюваним σ .
(наприклад σ_{SM} для SM бозону Хіггса)

Покриття (Coverage)

- Coverage is the fraction of intervals (probability) that the exclusion range set by the upper limit does not contain (cover) the parameter when the model is true.
- Очікується що це $i \in CL$
- В такому випадку це фреквентистський концепт і автоматично включений в таку конструкцію. Через апроксимації чи відходження від чистого фреквентивізму, можуть бути випадки over чи under coverage.
- В Бассовському випадку покриття треба перевіряти.

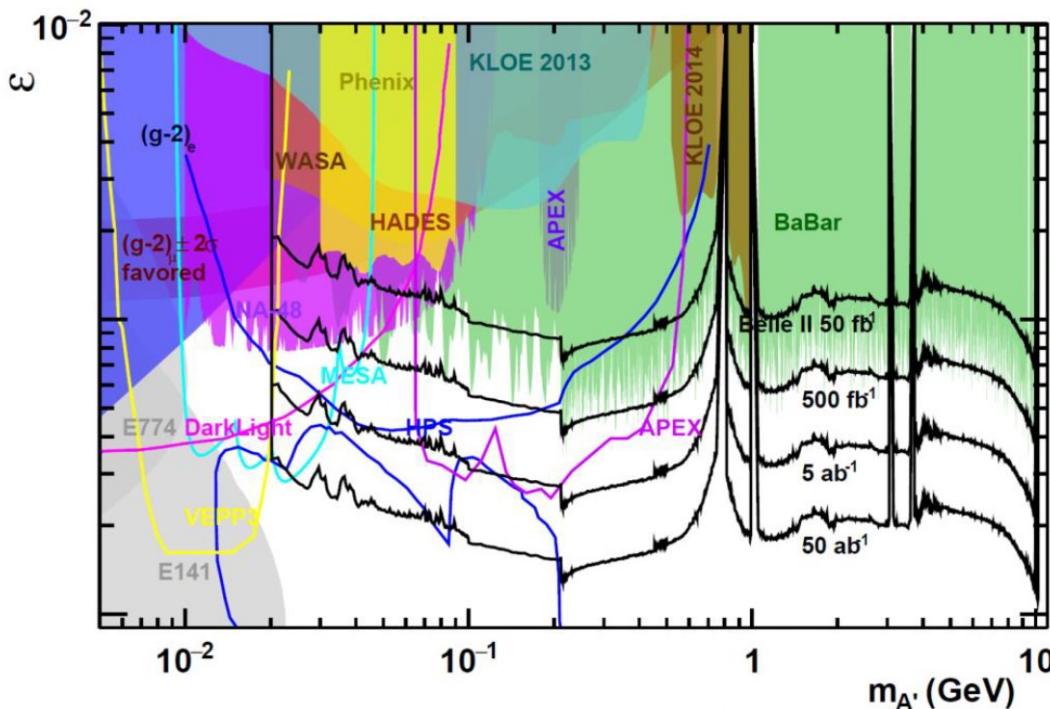
Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: frequentist

- Через флуктуації N_{obs} , s_{up} може бути негативним, confidence interval пустий
  - $N_{obs} = 0$, $b = 3.2$ $\alpha = 0.05(95\%CL) \rightarrow s_{up} \approx -0.2$
  - Це не рідкість для лімітів поблизу фізичної межі.
-
- Інтервал призначений для покриття справжнього значення у 95% випадків, і цей випадок належить до решти 5%.
  - Математично все нормально, але результат не фізичний.
  - У Бассівській конструкції це автоматично уникається через prior на s . Буде 0 для $s < 0$.

Помилкові виключення

Poissonian event counting: frequentist

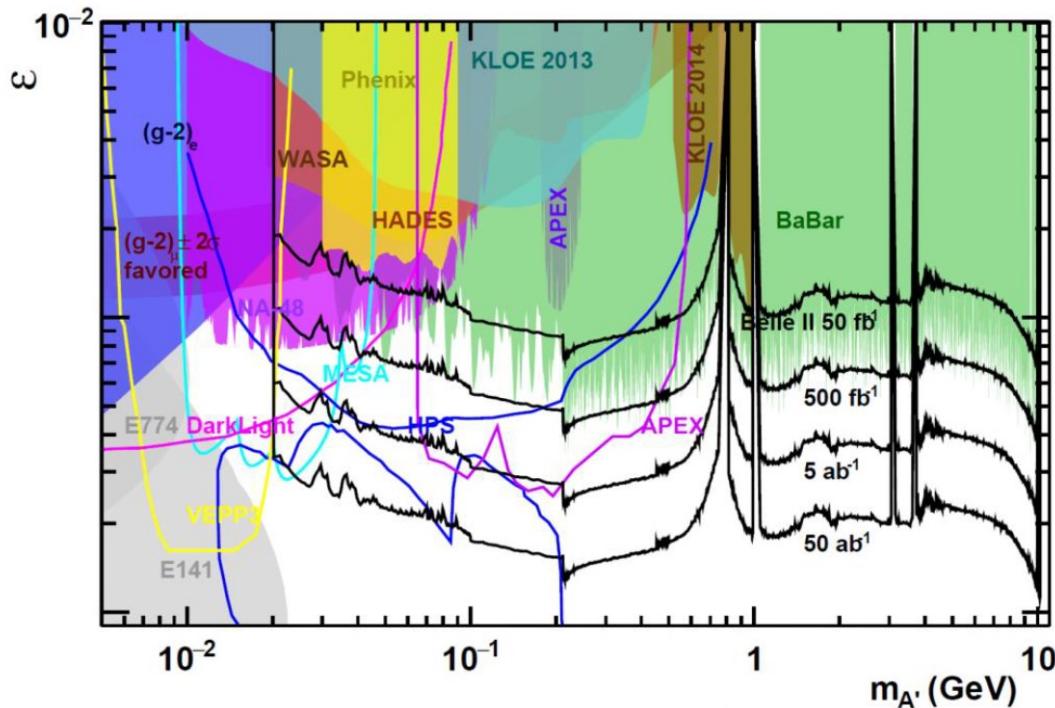

Уявіть, що ми маємо ліміт $\varepsilon < 0$ на деяке $m_{A'}$.
Закриємо очі на нефізичність.

- Чи маємо бути раді, що обмеження таке строго?
- Чи означає це, що для $m_{A'}$ все скінчилось?
- Чи дійсно SM ($\varepsilon = 0$) буде виключена в тому регіоні?
- Чи маємо ми довіряти такому результату?

Помилкові виключення

Poissonian event counting: frequentist

Уявіть, що ми маємо ліміт $\varepsilon < 0$ на деяке $m_{A'}$.
Закриємо очі на нефізичність.

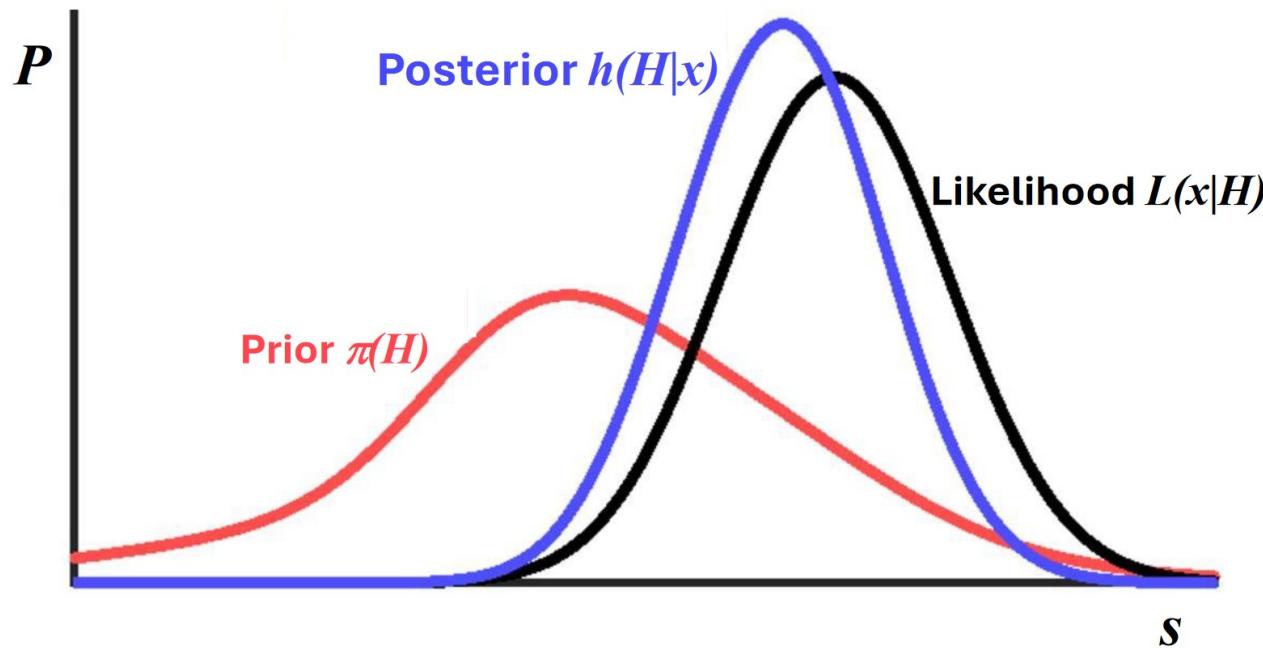
- Чи маємо бути раді, що обмеження таке строго?
- Чи означає це, що для $m_{A'}$ все скінчилось?
- Чи дійсно SM ($\varepsilon = 0$) буде виключена в тому регіоні?
- Чи маємо ми довіряти такому результату?

На всі ці запитання відповідь звичайно **Ні**.
Це реальна проблема і ми спробуємо її вирішити.

Баєсівські ліміти

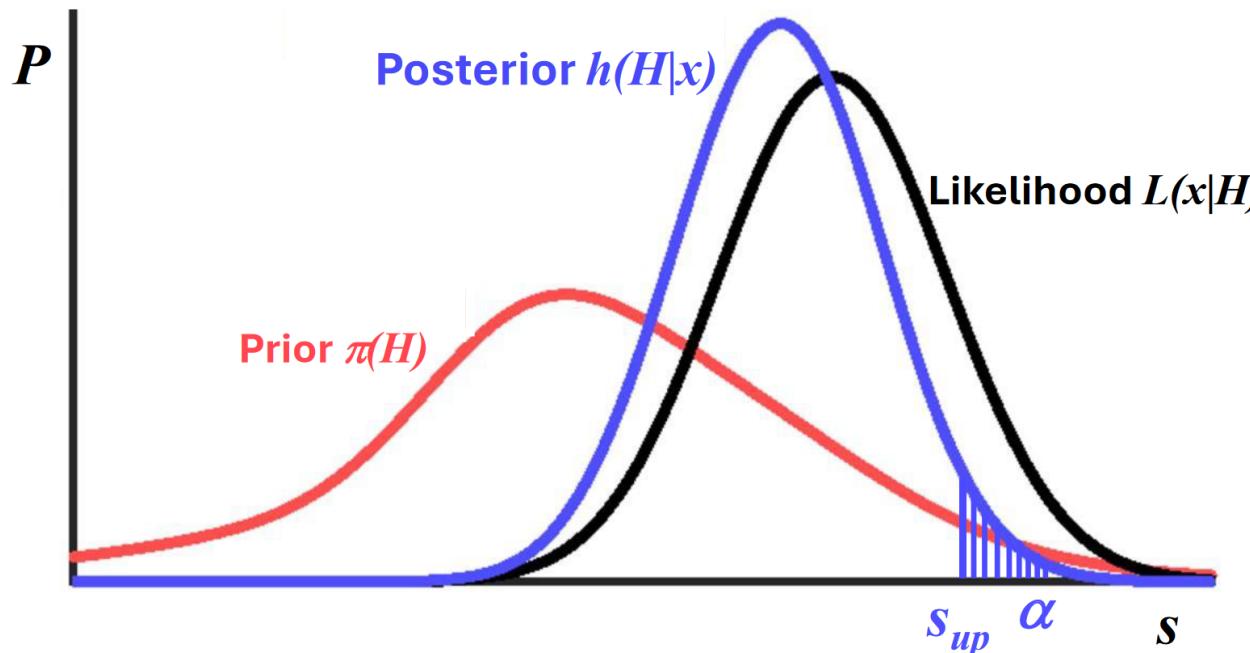
$$h(H|x) = \frac{L(x|H)\pi(H)}{\int L(x|H)\pi(H)dH} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Hypothesis (model) } H=H(s) \\ \text{Prior model probability } \pi(H) \longrightarrow \\ \text{Likelihood } L(x|H) \end{array} \right.$$

Posterior probability $h(H|x)$

Бассівські ліміти

$$h(H|x) = \frac{L(x|H)\pi(H)}{\int L(x|H)\pi(H)dH} \quad \left\{ \begin{array}{l} \text{Hypothesis (model)} H=H(s) \\ \text{Prior model probability } \pi(H) \longrightarrow \text{Posterior probability } h(H|x) \\ \text{Likelihood } L(x|H) \end{array} \right.$$

Upper limit on s by integrating over models, with fixed data, such that the posterior probability of the excluded theories is $CL=1-\alpha$

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: Bayesian

- b відомо без похибки (на зараз)

$$h(s|N_{obs}) = \frac{\frac{(s+b)^{N_{obs}} e^{-(s+b)}}{N_{obs}!} \pi(s)}{\int_0^\infty \frac{(s'+b)^{N_{obs}} e^{-(s'+b)}}{N_{obs}!} \pi(s') ds'} \longrightarrow \text{Posterior probability with Poisson likelihood}$$

- Ліміт на s знаходиться шляхом інтегрування з зафікованим значенням N_{obs} , таким що posterior probability виключених теорій: $CL=1-\alpha$

$$1 - \alpha = \frac{\int_0^{s_{up}} h(s') ds'}{\int_0^\infty h(s') ds'}$$

І розв'язується для s_{up}

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: Bayesian

- Потрібно означити prior $\pi(s)$ для сигналу

$$\pi(s) = \begin{cases} 1 & s \geq 0 \\ 0 & s < 0 \end{cases} \quad \text{flat prior}$$

$$h(H|x) = \frac{L(x|H)\pi(H)}{\int L(x|H)\pi(H)dH}$$

Posterior $\propto$ likelihood $\rightarrow$ posterior peak coincides with maximum likelihood estimators.

- Not normalized ('improper prior'), but the Poissonian likelihood penalizes high s because of N_{obs} .
- Reasonable, **since it reflects our degree of belief** in the signal (non-negative), expresses ignorance about the rest, and is widely used as a reference for counting experiments.
- Criticized, because **it does not represent a degree of belief** and the probability of having s in any finite interval approaches zero.

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Poissonian event counting: Bayesian

Flat prior $\pi(s) \longrightarrow \alpha = e^{-s_{up}} \frac{\sum_{m=0}^{N_{obs}} \frac{(s^{up}+b)^m}{m!}}{\sum_{m=0}^{N_{obs}} \frac{b^m}{m!}}$

Окремий сценарій, $b = 0, N_{obs} = 0$

$$N_{obs} = 0 \rightarrow s_{up} = -\ln \alpha \approx 3$$

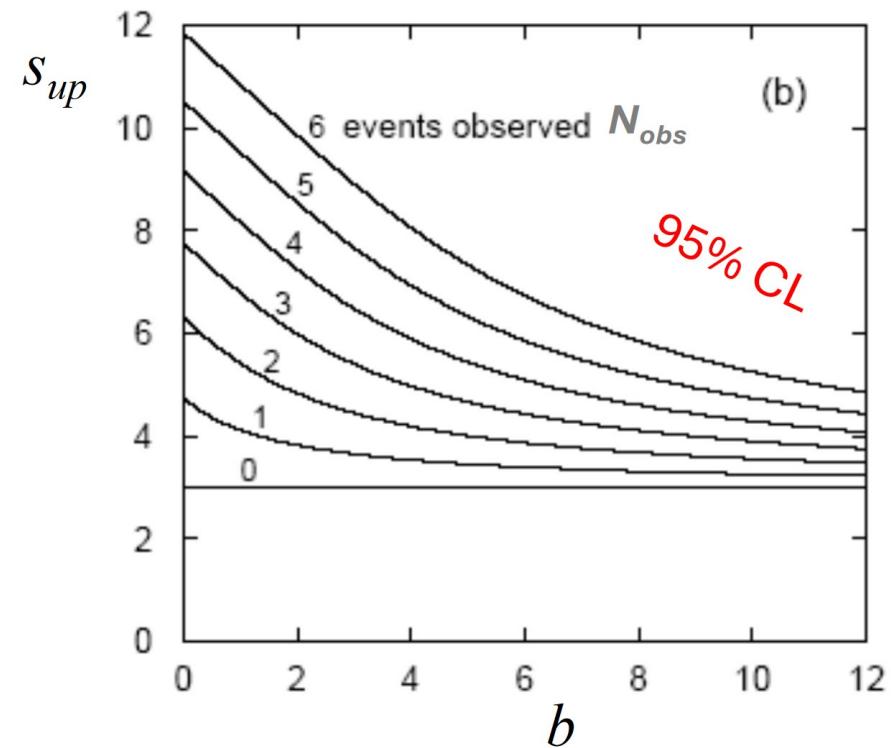
Не залежить від b

$$\sigma_{up} = \frac{s_{up}}{\epsilon \times L_{int}}$$

$$b \propto L_{int}$$

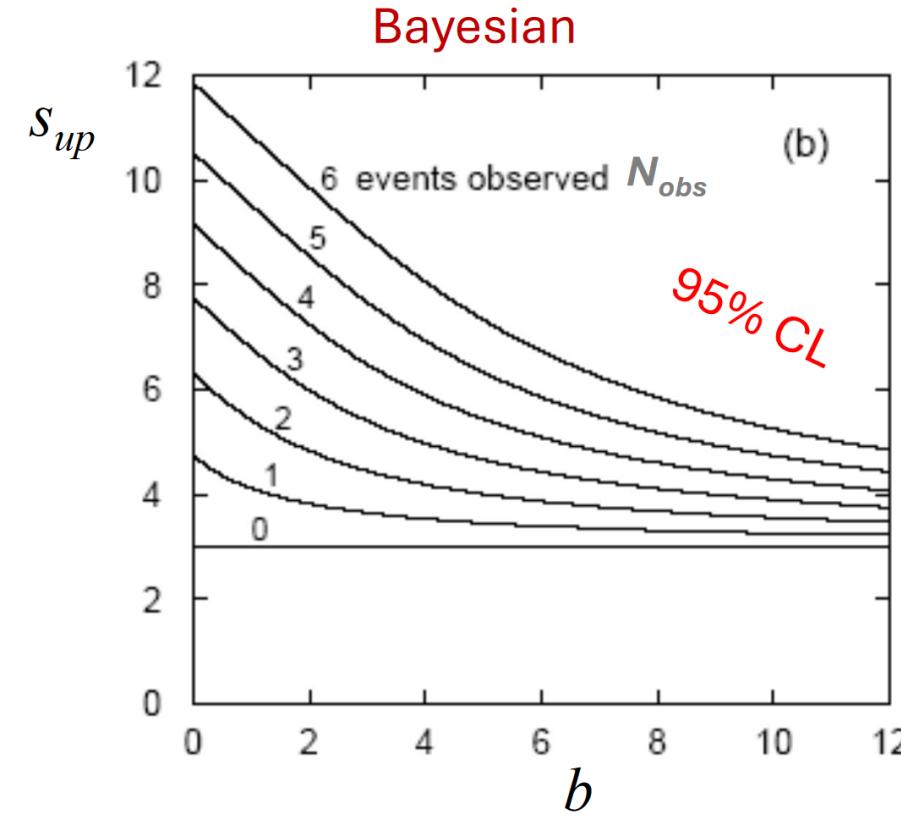
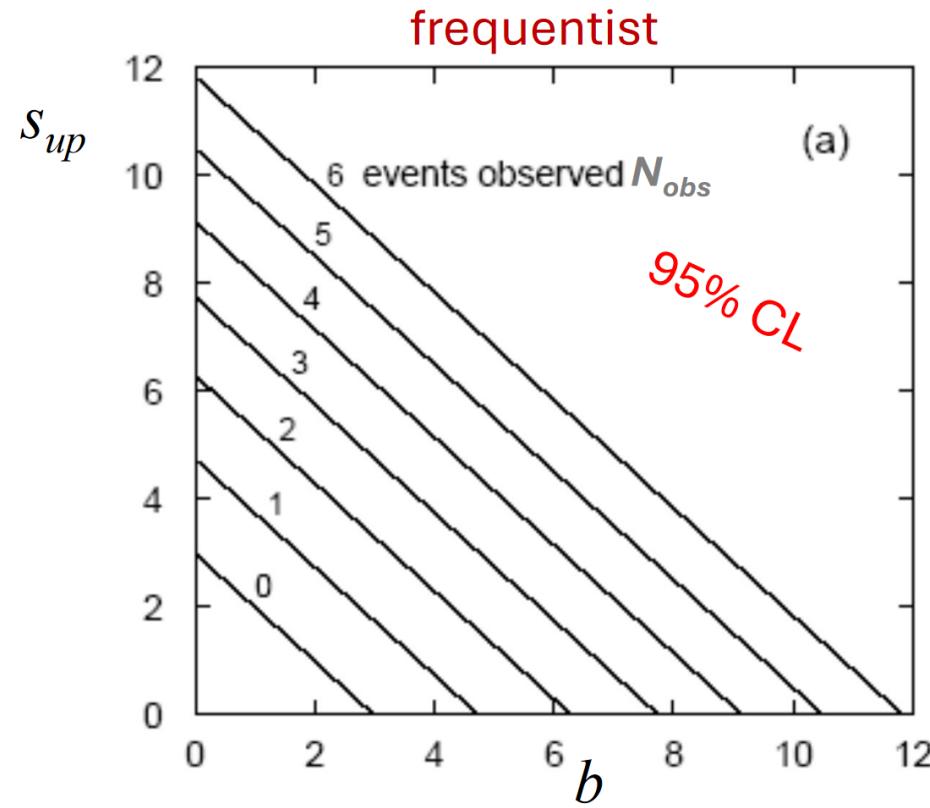
$N_{obs} = 0 \rightarrow$ Ліміти на переріз зростають лінійно зі світимістю

В більш загальному випадку,
для $b \neq 0, N_{obs} \neq 0$

Встановлення лімітів на практиці: приклад

Frequentist vs Bayesian

Баєсівські ліміти зазвичай більші (консервативні?) і ніколи не стають негативними.

Bayesian priors

- Залежність від prior – одна з найбільших вразливостей Баєсівської конструкції.
- Часто використовується flat prior $\pi(s)$. Але flat в чому?
  - Flat in $s \rightarrow$ flat in cross section $\rightarrow$ not flat in coupling.
  - In general, not flat for functions of the parameter.
- Not the only possible choice. A log-flat prior would express our belief (wherever it comes from) that the probability of a non-zero signal extends uniformly over orders of magnitude: $\pi(s) \propto 1/s$
- On the other hand, dependence of final results upon the assumed prior is often negligible or small (remember: limits are not precision measurements!)
  - This dependence have to be always checked: **sensitivity analysis**.

More on Bayesian priors

- Attempts to subtract some degree of subjectivity by deriving the prior probabilities from formal rules: to satisfy certain invariance principles or to provide maximum information gain.
  - Often called ‘objective priors’ (not to be taken too literally), as opposed to ‘subjective priors’.
- They don’t fully express a degree of belief: useful in comparing results obtained with subjective priors, producing intervals whose (even frequentist) properties can be studied.

Jeffreys’ priors

$$\pi(\boldsymbol{\theta}) \propto \sqrt{\det(\mathbf{I}(\boldsymbol{\theta}))} \quad I_{ij}(\boldsymbol{\theta}) = -E \left[\frac{\partial^2 \ln L(\mathbf{x}|\boldsymbol{\theta})}{\partial \theta_i \partial \theta_j} \right] = - \int \frac{\partial^2 \ln L(\mathbf{x}|\boldsymbol{\theta})}{\partial \theta_i \partial \theta_j} L(\mathbf{x}|\boldsymbol{\theta}) d\mathbf{x} \quad \text{Fisher information matrix}$$

- This is shown to lead to invariance under transformation of parameters. For Poisson(θ) $\propto \frac{1}{\sqrt{\theta}}$

В нашему випадку $\rightarrow \pi(s) \propto \frac{1}{\sqrt{s+b}}$

Bayesian limits з нефіксованим фоном

- Концептуально (але не обов'язково обчислювально) тривіальне розширення на випадок нефіксованого b : введення невизначеностей, як статистичних, так і систематичних для фону.
- Ми додаєм prior $\pi_b(b)$ для фону. Наприклад, розподіл Гаусса, щоб параметризувати систематичні похибки «розміру» σ_b на фоні b , взятої з Монте Карло симуляцій.

$$\pi_b(b) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_b} e^{\frac{-(b'-b)^2}{2\sigma_b^2}}$$

... and then we marginalize

$$h(s|N_{obs}) = \frac{\int_0^\infty \frac{(s+b)^{N_{obs}} e^{-(s+b)}}{N_{obs}!} \pi(s) \pi_b(b') db'}{\int_0^\infty \int_0^\infty \frac{(s'+b)^{N_{obs}} e^{-(s'+b)}}{N_{obs}!} \pi(s') ds' \pi_b(b') db'}$$

As for the signal, $b \geq 0$. Not guaranteed by a Gaussian, unless σ_b is small compared to b . Otherwise, one is forced to truncate and renormalize. Does this still represent true uncertainty?

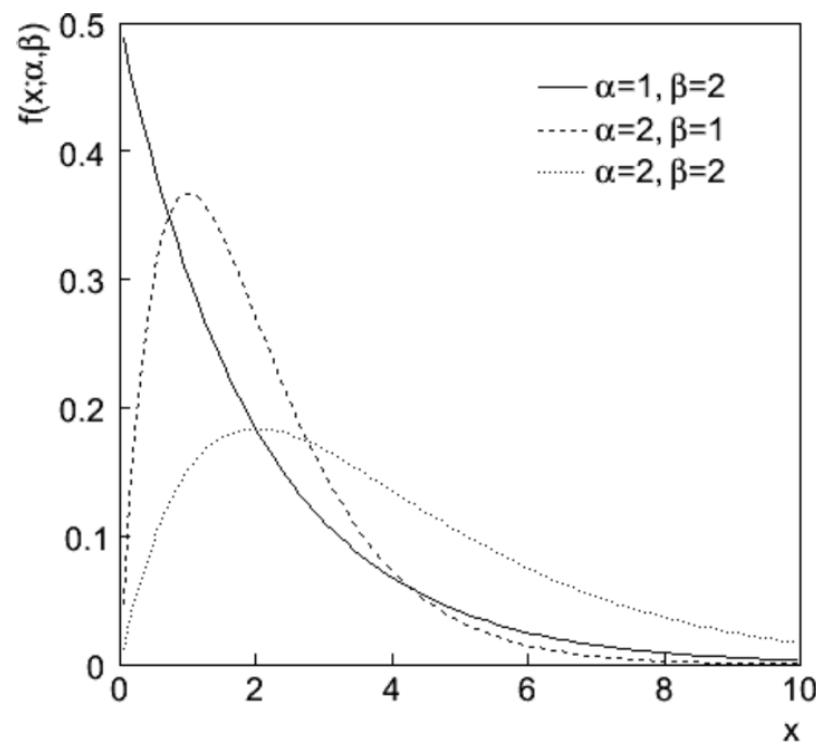
More on Bayesian priors for background

- Є альтернатива.
- Оцінка фону робиться за допомогою control sample.
- Ми шукаємо сигнал у розподілі Пуассона ($s + b$) і оцінюємо його фон у розподілі Пуассона (kb) з (відомим) коефіцієнтом k .
- Posterior $\pi(b)$ після того, як ми подивились на $e\mu$ події

$$\pi(b) = \frac{kb^{N_{obs}^{e\mu}} e^{-kb}}{N_{obs}^{e\mu}!} \pi_0(b)$$

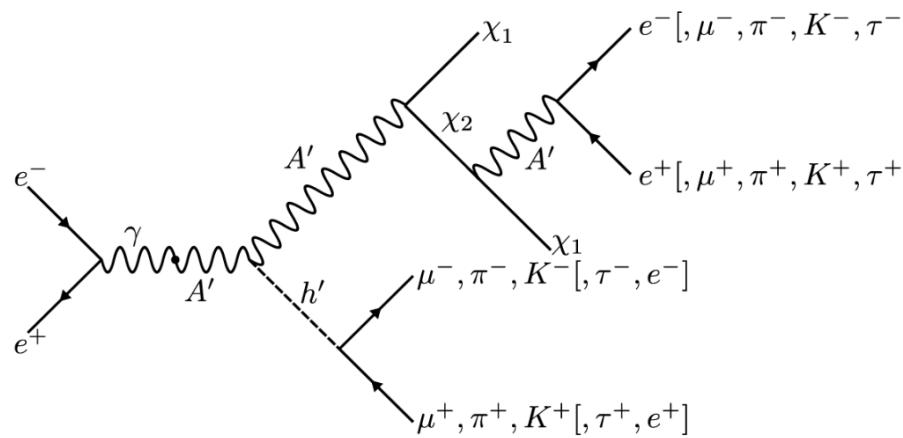
- Якщо «оригінальний» prior $\pi_0(b)$ is assumed flat, тоді $\pi(b)$, which is the background prior for the $\mu^+ \mu^-$ search, має розподіл Гамма функції, з кращими властивостями, ніж розподіл Гауса.

Example (simplified!): we search for a resonance that decays in $\mu^+ \mu^-$, we estimate the background looking at $e^+ \mu + e^- \mu^+$ with k taking into account the different PID and combinatorial.

Priors for the background: a Belle II example

- Inelastic dark matter + dark Higgs h'

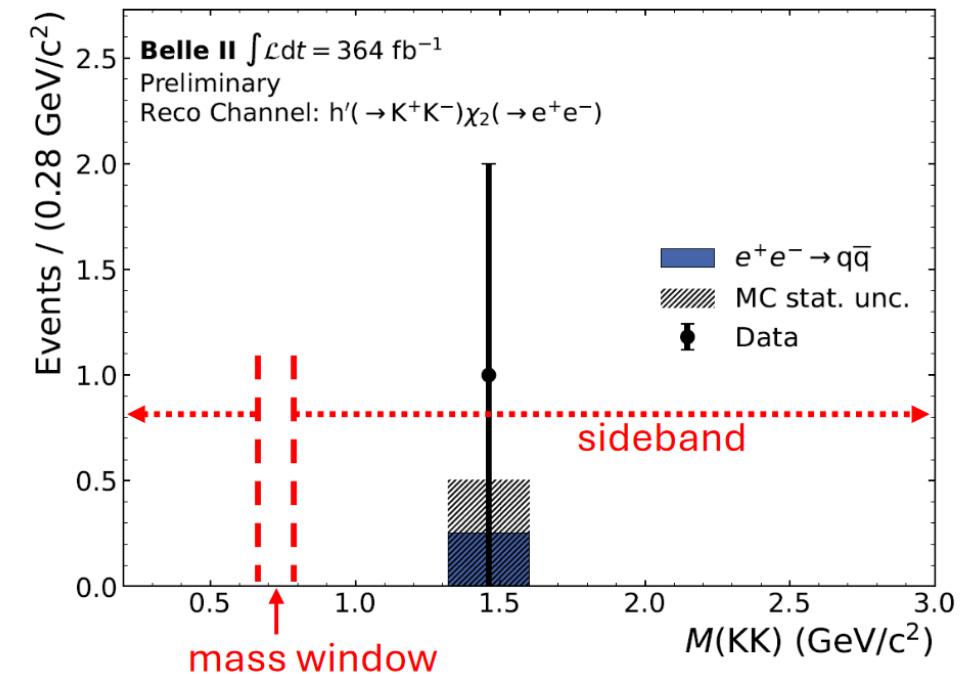
Expected background ~ 0 .

Measured directly in data through sidebands.

Mass windows of width 1-5 MeV. Sideband is the full mass spectrum excluding the mass window.

Ratio of sideband width to mass window width $f \sim 1000$.

Search for a peak $h' \rightarrow \mu^+ \mu^-, \pi^+ \pi^-, K^+ K^-$

Priors for the background: a Belle II example

- Inelastic dark matter + dark Higgs h'

Assume uniform background

Expected background in sideband $b_{SB} \rightarrow$ nuisance parameter

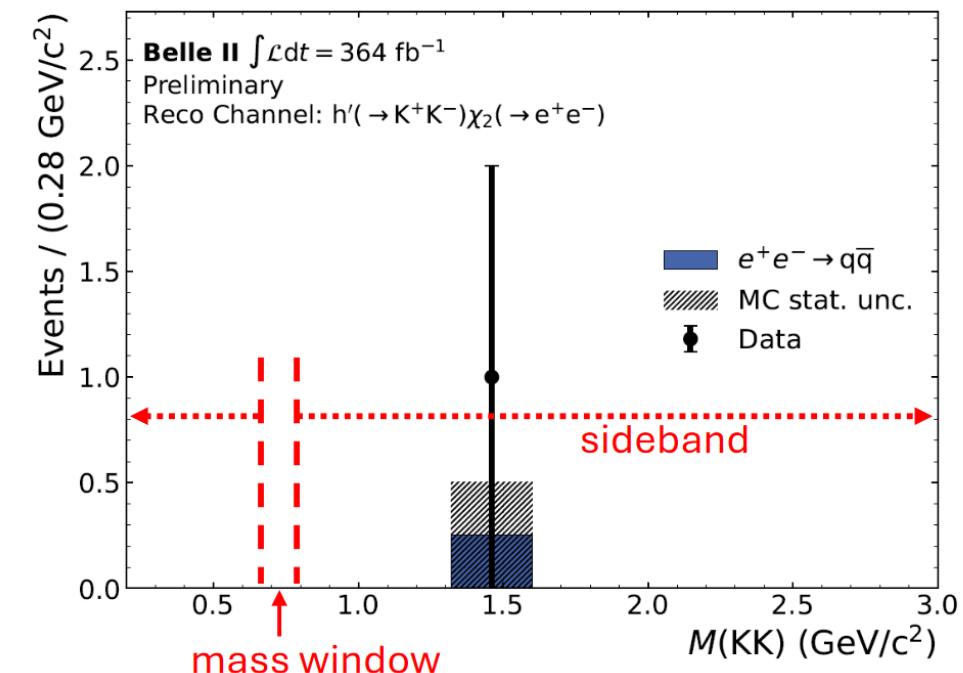
Expected background in mass window b_{SB}/f

Count events N_{obs} and N_{obs}^{SB} in mass window and sideband

$$L(s, b_{SB}) = \frac{(s + b_{SB}/f)^{N_{obs}} e^{-(s+b_{SB}/f)}}{N_{obs}!} \times \frac{b_{SB}^{N_{obs}^{SB}} e^{-b_{SB}}}{N_{obs}^{SB}!}$$

$$L(s) = \int_0^\infty db_{SB} L(s, b_{SB})$$

Search for a peak $h' \rightarrow \mu^+ \mu^- , \pi^+ \pi^- , K^+ K^-$

Even with 0 observed events in the sideband (in Monte Carlo too!) and in the signal window, this is perfectly manageable and accounts for all statistical fluctuations through the two Poissonians.

Priors for the background: a Belle II example

- Inelastic dark matter + dark Higgs h'

Assume uniform background, but add a systematic uncertainty Δ to keep into account possible departures from uniformity.

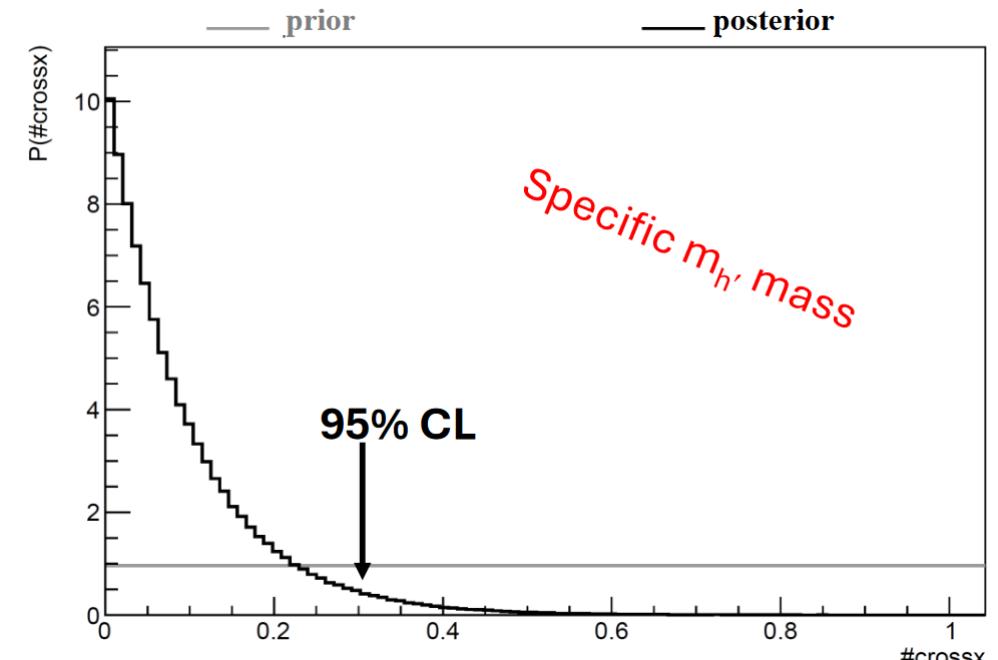
$$b_{SB}/f \rightarrow b_{SB}(1 + \Delta)/f \quad \pi(\Delta) \text{ Gaussian with width } \sigma_\Delta$$

Include in the model and marginalize

$$L(s, b_{SB}, \Delta) = \frac{(s + b_{SB}(1 + \Delta)/f)^{N_{obs}} e^{-(s + b_{SB}(1 + \Delta)/f)}}{N_{obs}!} \times \frac{b_{SB}^{N_{obs}^{SB}} e^{-b_{SB}}}{N_{obs}^{SB}!} \times g(\Delta, \sigma_\Delta)$$

$$L(s) = \int_{-\infty}^{\infty} d\Delta \int_0^{\infty} db_{SB} L(s, b_{SB}, \Delta)$$

Simple, isn't it? ☺

Bayesian limits: summary

- Дуже добре підходить для лічильних експериментів
- Чіткий фреймворк для включення нецікавих параметрів (і таким же чином, систематичних похибок).
  - Marginalize, marginalize, marginalize, ...
- Основна проблема: суб'єктивність у виборі prior
  - Використання flat prior
  - Порівняти результат з використанням іншого prior: log-flat, Jeffreys, ...
- Моделі (лайкліхуди) можуть ставати дуже складними
  - Дуже рідко (напів)аналітично розв'язуються
  - Потрібен інструмент для numerical multidimensional integrations, більшість базується на Monte Carlo Markov Chains aka MCMC: BAT (Bayesian Analysis Toolkit), BPULE (Bayesian Poissonian Upper Limit Estimator)
  - І потім ще весь світ ruhf..
- Покриття треба перевіряти (зазвичай toy MC)

Помилкові виключення

- Ліміт $s_{up} < 0$ при фізичному ліміті $s \geq 0$.
- Проблема полягає в недостатній інформації для розділення b та $s + b$ гіпотез (слабкі сигнали, фон пропорційний сигналу, недостатньо дискримінуючих змінних через фізику або експериментальну роздільну здатність).
- В таких випадках ми б хотіли не виключати наявність сигналу.
- Щоб помітити проблему, ми можемо порівнювати «observed» ліміт з «expected» лімітом, побудованому з b і всіх можливих значень N . Якщо вони постійно відрізняються з $s_{exp} \gg s_{obs}$, проблема, дуже імовірно, є.
- На щастя, у нас є (принаймні) одне рішення:
modified frequentist CLs method

Modified frequentist CLs method

... or, following authors' words, 'frequentist-motivated' CLs method

«Excluding zero signal tends to say more about the probability of observing a similar or stronger exclusion in future experiments with the same expected signal and background than about the non-existence of the signal itself» (A. Read)

- Нас набагато більше цікавлять твердження про існування/неіснування сигналу, ніж отримання результатів, чутливих до коливань фону над (гіпотетичним) сигналом.
- Ідея у тому, щоб нормалізувати confidence level CL_{s+b} до confidence level CL_b , observed for the background-only hypothesis.

$$CL_s = \frac{CL_{s+b}}{CL_b} = \frac{p_{s+b}}{1 - p_b}$$

- І відкинути гіпотезу якщо $CL_s < \alpha$

Modified frequentist CLs method

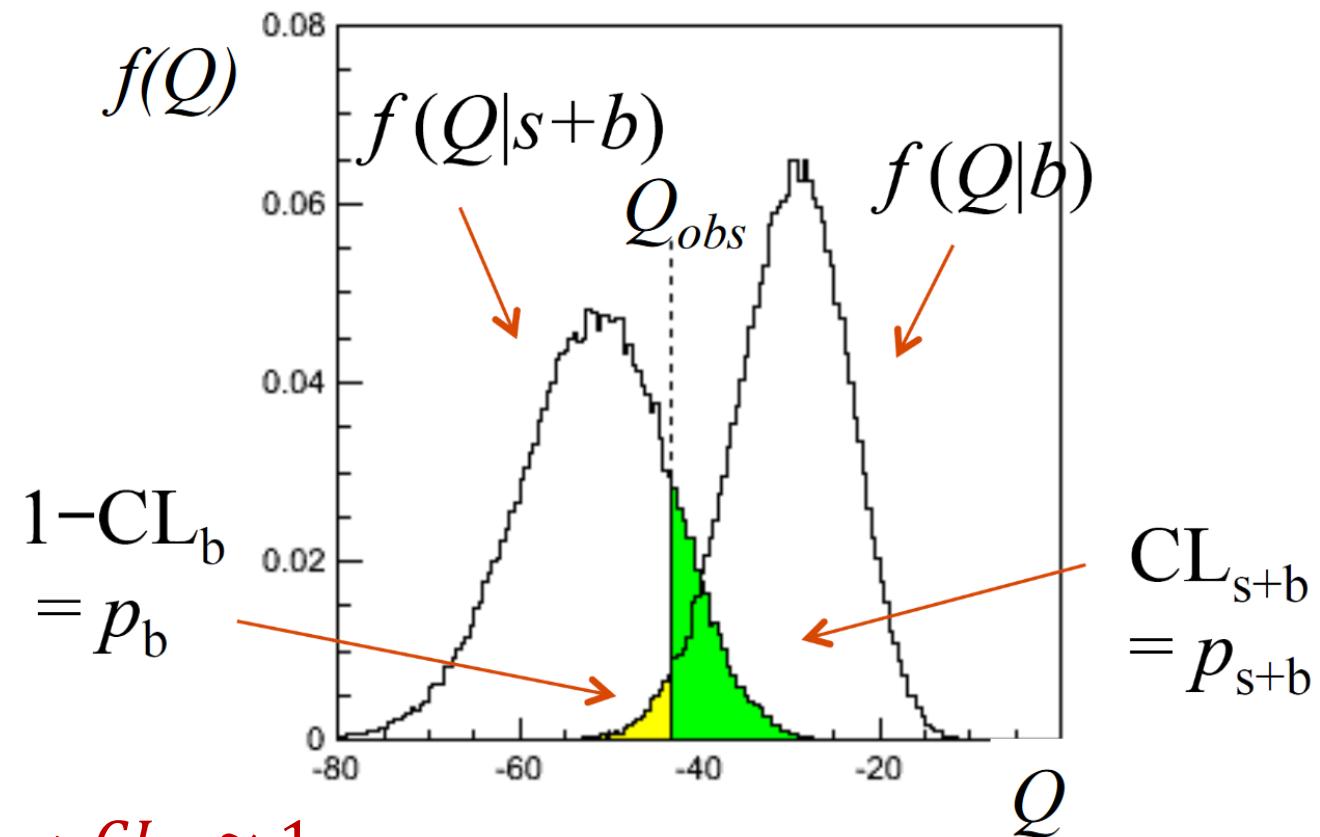
Formulated by A.Read et al $\approx < 2000$, at the time of the Higgs search at LEP

- CL_{s+b} та CL_b це чисто фреквентистські імовірності, але не її відношення (тому “modified”).

- Базуючись на розподілах:

$$Q(s+b) = -2 \log L(s+b)$$

$$Q(b) = -2 \log L(b)$$

Дуже розділені розподіли $\rightarrow 1-CL_b$ мале $\rightarrow CL_b \approx 1$
 $CL_s \sim CL_{s+b}$ звичайне p-value для $s + b$ гіпотези

Modified frequentist CLs method

Formulated by A.Read et al $\approx < 2000$, at the time of the Higgs search at LEP

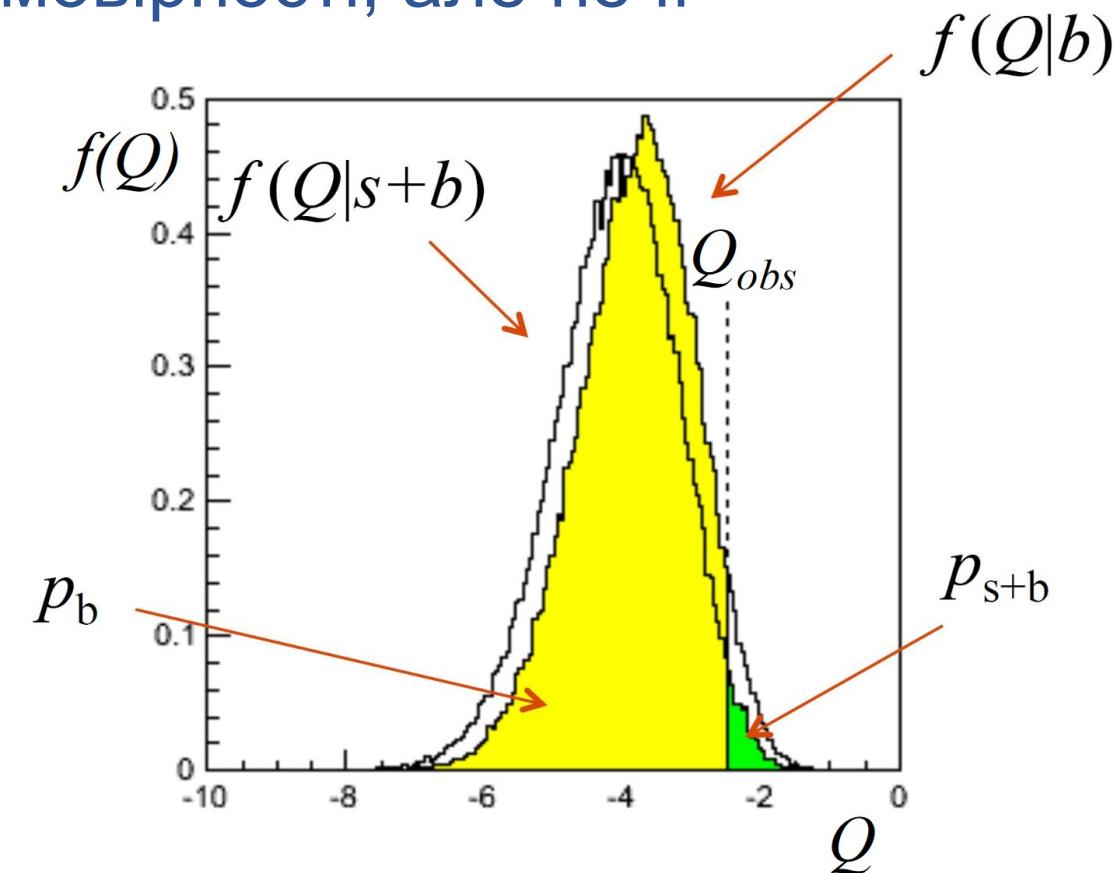
- CL_{s+b} та CL_b це чисто фреквентистські імовірності, але не її відношення (тому “modified”).
- Базуючись на розподілах:

$$Q(s+b) = -2 \log L(s+b)$$

$$Q(b) = -2 \log L(b)$$

Близькі розподіли $\rightarrow 1-CL_b$ велике $\rightarrow CL_b$ мале

Відсікає малі CL_s , не відбувається виключення якщо чуттєвість до сигналу мала.

The price to pay is that results are more conservative

Modified frequentist CLs method

Formulated by A.Read et al ≈ < 2000, at the time of the Higgs search at LEP

- Однією з початкових мотивацій для CLs було знаходження узагальнення фреквентистських верхніх меж для лічильних експериментів, які б відповідали Байєсовському результату з flat prior.
- Не дивно, що для фіксованого b ми отримуємо результат, ідентичний байєсовському випадку (адже ми вже сказали, що Байєсівські ліміти більш консервативні)
- Це заспокоює в обох напрямках
Frequentist CLs → Bayesian
Bayesian (flat prior) → frequentist
- Зокрема, у низькостатистичному (складному) випадку

$$1 - CL = e^{-s_{up}} \frac{\sum_{m=0}^{N_{obs}} \frac{(s_{up}+b)^m}{m!}}{\sum_{m=0}^{N_{obs}} \frac{b^m}{m!}}$$

Що з покриттям?

- Будучи модіфікованим фреквентистським методом, CLs не гарантує покриття.
- Насправді, відомо, що він призводить до over-coverage.
- Отримані ліміти все одно публікують з номінальним значенням CL.

Modified frequentist CLs method

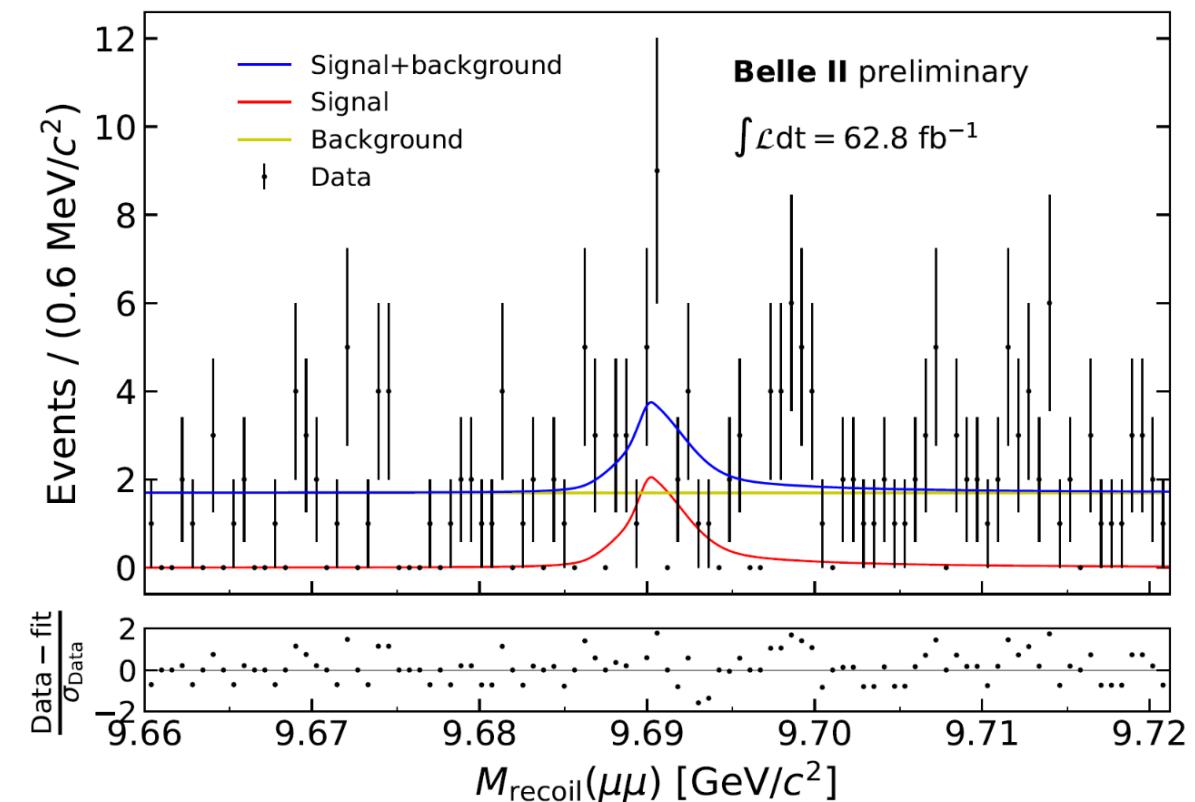
- Базуючись на розподілах:

$$Q(s+b) = -2 \log L(s+b)$$

$$Q(b) = -2 \log L(b)$$

- Можна миттєво зробити генералізацію за межі лічильного експерименту

- **Background fitted directly in data assuming smoothness**
- **Signal searched as an excess over background through fitting**

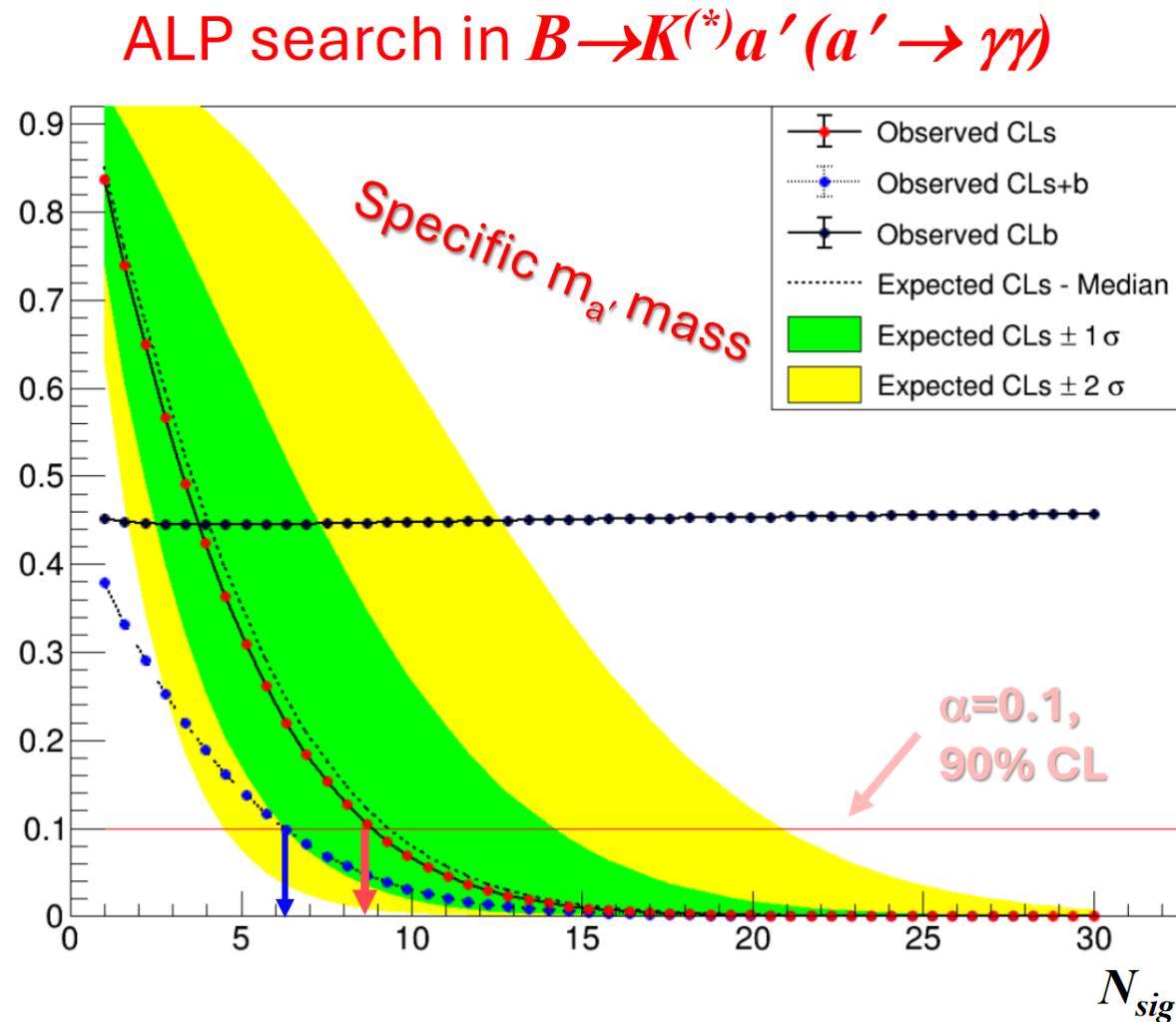

Пошук $Z' \rightarrow \tau\tau$

Типові maximum-likelihood fits

Modified frequentist CLs method

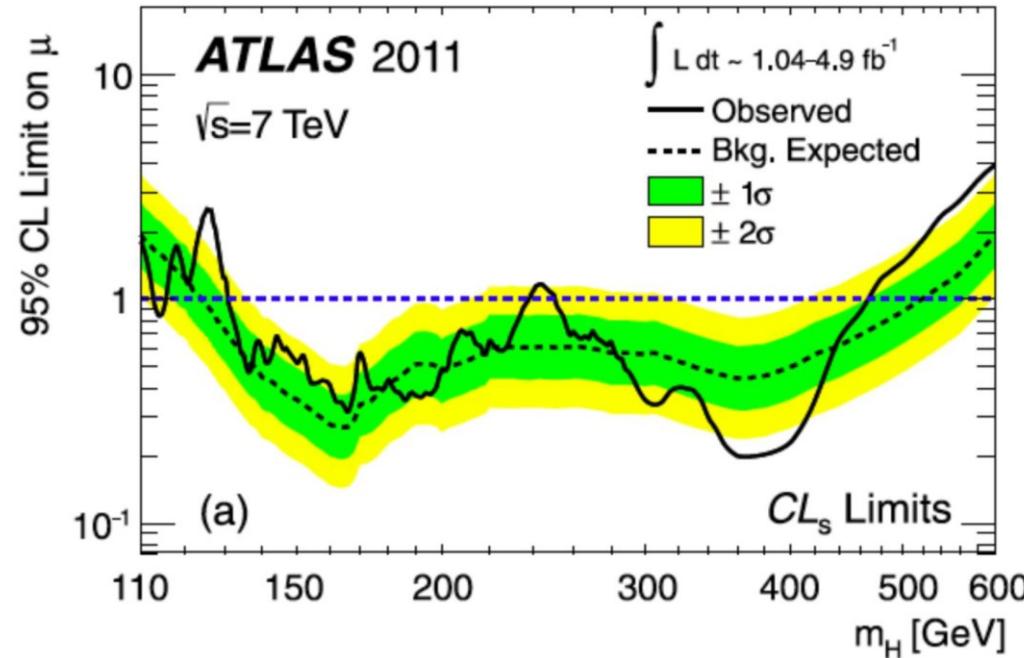
Як читати CLs ліміт: недавній приклад з Belle

На додачу до observed результатів, показані також медіана і $\pm 1\sigma$ і $\pm 2\sigma$ значення, очікувані для гіпотези лише з фоном.

Modified frequentist CLs method

Мабуть найбільш відомий exclusion plot.

- For each m_H find the CLs upper limit on μ
- Add median and $\pm 1\sigma$ (green) and $\pm 2\sigma$ (yellow) bands for $\mu = 0$ hypothesis

Nuisance parameters: frequentist case

- На відміну від Байєсівського випадку, де обробка нецікавих параметрів дуже чітко визначена
(маргіналізація лише з обчислювальними задачами, якщо такі є)
- У фреквентистському випадку не існує загального та кристально чіткого підходу для цього.

Нецікаві параметри $\leftrightarrow$ систематика

- В ідеалі хотілося б додати ефект нецікавих параметрів до моделі правдоподібності та продовжити. Але модель стає складнішою і більш габаритною.
- Два основних підходи:
  - Hybrid frequentist – Bayesian
  - Likelihood profile

Nuisance parameters: frequentist case

Hybrid frequentist – Bayesian approach (Cousins – Highlands)

- Спростити правдоподібність, інтегруючи (всі, чи частину) ненецікаві параметри θ , і піти фреквентистським шляхом.

$$L_{hybrid}(s, b) = \int L(s, b, \theta) \pi(\theta) d\theta$$

- Очевидна проблема в тому, що такий маргіналізований лайкліхуд більше не «справжній» лайкліхуд в фреквентистському значенні, бо θ будуть не змінені при повторенні експерименту.
- В будь якому випадку, чисельні обчислення з toy MC показують, що таких підходів дуже схожі результати.
- Такі перевірки завжди треба робити для валідації методів.
- Наприклад, p-value для b -only гіпотези має бути рівномірно розподілено.

Nuisance parameters: frequentist case

Likelihood profile

- Замінити правдоподібність «профільованою» правдоподібністю, використовуючи значення нецікавих параметрів, що максимізують $L(s, \theta)$ для кожного s , і потім використовувати цю профільовану правдоподібність замість оригінальної.
- Зменшує розмірність проблеми. Знову, це не справжня правдоподібність, але працює як хороша апроксимація в багатьох випадках.
- Відношення профільованого лайкліхуда до лайкліхуда в його максимумі, зі значеннями, отриманими в maximum-likelihood fit.

$$\lambda(s) = \frac{L(s, \hat{\theta}(s))}{L(\hat{s}, \hat{\theta})}$$

← Fix s , fit θ
 ← Fit both s and θ

- І тоді досліджується розподіл $Q = -2 \ln \lambda(s)$

Nuisance parameters: frequentist case

Likelihood profile

- Розрахунок p-value для $s + b$ та b гіпотез потребує складне інтегрування. Два підходи доступні:
  - Для досить великих масивів даних, розподіл $f(Q)$ асимптотично відомий через теорему Вілка, і не залежить від нецікавих параметрів: Можна зразу інтегрувати.
    - Розподіли вже досить відрізняються від χ^2
    - Можна глянути [тут](#) для деталей (параметризація як функція сили сигналу μ): використовуються більш складні Q test statistics.
  - Альтернативно, Q можуть бути оцінені через ансамблі псевдо-експериментів, так звані toy Montecarlo experiments (чи просто toys). При цьому варіюються глобальні спостережувані параметри, включаючи нецікаві параметри.
    - Асимптотичні формули не припускаються. Але, дозволяється порахувати p-value для всіх θ .

CLs with nuisance parameters

CLs з асимптотичними формулами

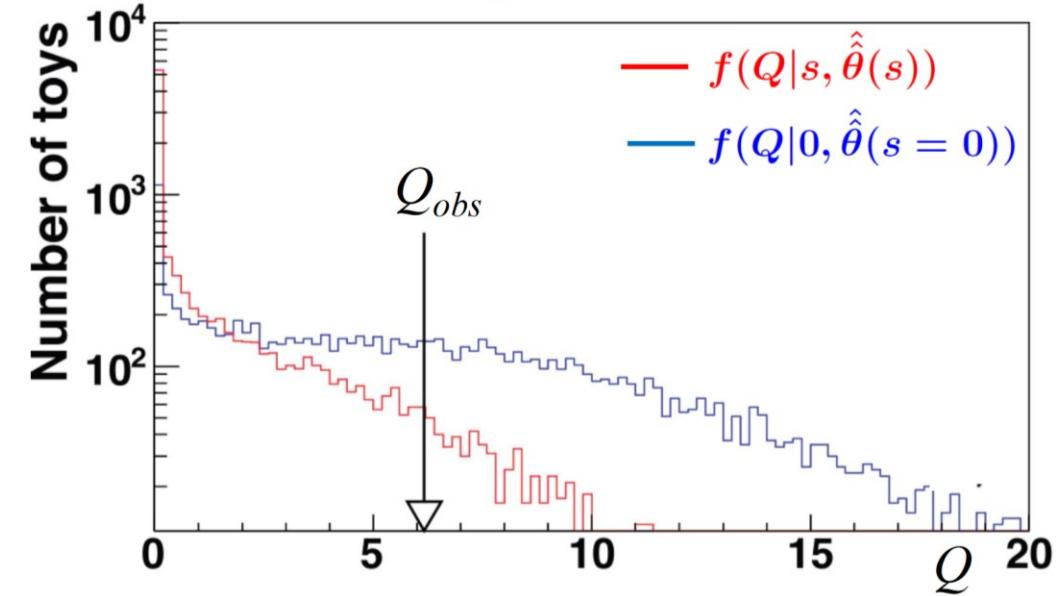
$$CL_s = \frac{CL_{s+b}}{CL_b} = \frac{p_{s+b}}{1 - p_b}$$

CLs з іграшками

$$p_{s+b} = \int_{Q_{obs}}^{\infty} f(Q|s, \hat{\theta}(s)) dQ$$

$$1 - p_b = \int_{Q_{obs}}^{\infty} f(Q|0, \hat{\theta}(s=0)) dQ$$

- Обидва варіанта імплементовані в HistFactory.
- Доступні в Roostat/RooFit та pyhf

Встановлення лімітів: кінець

- Я сподіваюсь, що тут було достатньо інформації і вона була не дуже складною.
- Використання підходу (**frequentist/Bayesian**) залежить від аналізу/задачі.
- CLs – один з найбільш вживаних методів для встановлення лімітів.